

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2010
5. volební období

483.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 61. schůze konané dne 14. ledna 2010

k Návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o vyšetřování a prevenci nehod a incidentů v civilním letectví /kód dokumentu 15469/09, KOM(2009) 611 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstkyně ministra dopravy JUDr. Dity Schautové, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Petra Bratského a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Jozef Kochan v. r.
ověřovatel výboru

Petr Bratský v. r.
zpravodaj výboru

Kateřina Jacques v. r.
předsedkyně výboru

DOKUMENT 15469/09

**Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o vyšetřování a prevenci
nehod a incidentů v civilním letectví**

**KOM(2009) 611 v konečném znění, kód Rady 15469/09
Interinstitucionální spis 2009/0170/COD**

- **Právní základ:**
Čl. 80 odstavec 2 Smlouvy ES.
- **Datum zaslání Radě EU:**
29. 10. 2009
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
6. 11. 2009
- **Datum projednání ve VEZ:**
12. 11. 2009 (1. kolo)
- **Procedura:**
Spolurozhodování
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 16. listopadu 2009, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 2. 12. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Komise předkládá návrh nařízení, který současně ruší stávající regulační rámec¹, jelikož ten dle šetření Komise již nefunguje optimálně a nesplňuje požadavky na něj kladené². Cílem předkládané úpravy je zlepšit bezpečnost civilního letectví v Evropě zajištěním vysoké úrovně účinnosti a kvality bezpečnostních vyšetřování za účelem **prevence budoucích nehod a incidentů**; účelem není u nehod a incidentů určovat vinu či odpovědnost. Návrh podporuje **prosazování dobrovolné spolupráce**, ovšem zároveň

¹ Směrnice Rady 94/56/ES ze dne 21. listopadu 1994, kterou se zavádějí základní zásady pro vyšetřování nehod a nahodilých událostí v civilním letectví.

² Komise jako hlavní problematické oblasti mj. identifikovala: nedostatečnou úroveň jednotné vyšetřovací kapacity v EU, nejasnou úlohu Unie v bezpečnostních vyšetřováních, nedostatky v provádění bezpečnostních doporučení a další. Od přijetí směrnice 94/56/ES navíc také došlo k podstatnému nárůstu intenzity dopravy či k rozšíření EU o nové členské státy, což stávající úprava nezohledňuje.

základní zásady a cíle zakotvuje v právně závazném rámci a zavádí nový institut spolupráce ve formě evropské sítě tvořené národními orgány.

- **Obsah a dopad:**

Navrhované nařízení oproti stávající směrnici rozšiřuje oblast působnosti regulace, navrhovanému nařízení nově podléhá i bezpečnostní vyšetřování nehod a incidentů v civilním letectví,

- u nichž je členský stát podle mezinárodních bezpečnostních standardů oprávněn jmenovat pověřeného zástupce, který se účastní vyšetřování z pozice státu zápisu do rejstříku, státu provozovatele, státu projekce, státu výroby či státu poskytujícího informace, zařízení či odborníky na žádost státu, který vede vyšetřování;
- na nichž je členskému státu, který má zvláštní zájem z důvodu případů úmrtí či vážných zranění svých občanů, povoleno státem provádějícím vyšetřování jmenovat odborníka.

Předmětem **povinného vyšetřování** již nejsou všechny nehody a incidenty dle oblasti působnosti předpisu, nýbrž nově jen ty, které se týkají jiných letadel než stanovených v příloze II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Evropské agentury pro bezpečnost letectví.³

V návrhu nařízení jsou podrobněji definovány podmínky fungování národních orgánů pro vyšetřování bezpečnosti civilního letectví a nově je návrhem zřízena **evropská síť orgánů pro vyšetřování bezpečnosti civilního letectví** jako nástroj spolupráce. Síť tvoří zástupci odpovědných orgánů členských států a přizvaní jsou zástupci Komise a EASA (Evropská agentura pro bezpečnost letectví)⁴. Má pouze poradní a koordinační úlohu, posiluje výměnu informací mezi orgány členských států, může vydávat doporučení. Nedisponuje tedy v podstatě žádnými zásadními pravomocemi. Má sice dle návrhu nárok na finanční podporu z rozpočtu Unie (formou grantu), ovšem není blíže specifikováno, jakým způsobem bude v praxi financován její provoz.

Mezi **další změny** oproti úpravě dle ustanovení směrnice 94/56/ES mj. patří:

- **zapojení agentury EASA** do bezpečnostních vyšetřování s definováním jejího působení (doposud tomu tak nebylo);
- stanovení povinnosti **oznamovat nehody a vážné incidenty** (povinnost mají všichni účastníci nehody vůči příslušnému orgánu, ten poté bez prodlení oznamuje událost Komisi, EASA a dotčenému členskému státu);
- explicitní **definice statusu bezpečnostních vyšetřovatelů** a rozšíření jejich pravomocí oproti současnému stavu;
- nově ošetření ochrany citlivých bezpečnostních informací, použití záznamů z letadla, dostupnost seznamu cestujících a zveřejňování informací (nová úprava těchto uvedených otázek je velmi obecná a nekonkrétní, je pravděpodobné, že v průběhu následného projednávání v orgánech EU dojde k určitému užšímu vymezení a bližší specifikaci některých podrobností).

Návrh nařízení ukládá členským státům stanovit přiměřené a odrazující **sankce za jednání v rozporu s nařízením**, zejména jsou zdůrazněny zveřejnění informací

³ Tzn., že vyšetřovací povinnost se nevztahuje se na letadla historická, z větší části amatérsky vyrobená pro vlastní neobchodní účely, letadla pro výzkumné a vědecké účely, kluzáky a repliky, bezpilotní letadla, atp.

⁴ Agentura vznikla v roce 2002, je odpovědná za osvědčování letadel v EU.

chráněných nařízením, kladení překážek činnosti orgánům pro vyšetřování bezpečnosti a neinformování příslušných orgánů o nehodách a incidentech. Přijetím navrhovaného nařízení bude shora uvedená **směrnice 94/56/ES zrušena**. Vstup v platnost nařízení je stanoven na dvacátý den po vyhlášení v Úředním věstníku EU (vzhledem k tomu, že některá ustanovení návrhu mohou v členských státech vyžadovat úpravy v rámci národní legislativy nebo alespoň určitý časový prostor pro adaptaci v rámci příslušných orgánů, je dvacetidenní lhůta nepřiměřeně krátká).

Stanovisko vlády ČR:

ČR **obecně vítá** iniciativu zlepšující stávající situaci a **souhlasí s cílem návrhu**. Má ovšem **dvě zásadní připomínky**. Mezinárodní spolupráce v dané oblasti již existuje (Úmluva o mezinárodním civilním letectví), dle ČR je třeba zajistit, aby nedocházelo ke zdvojování aktivit na mezinárodní úrovni a těch nově navrhovaných na úrovni EU (navrhovaná evropská síť) a také konkrétněji vymezit pravomoci a kompetence sítě. Úprava vztahu nezávislých orgánů pro odborné zjišťování příčin leteckých nehod a incidentů a případná účast EASA na šetření je dle ČR nevyvážená. ČR se bude přiklánět k názoru, že účast EASA na šetření by neměla být povinná, ale pouze na vyžádání ze strany vyšetřovacích orgánů členských států. ČR má dlouhodobou výhradu k dalšímu rozšiřování působnosti a pravomocí EASA, pokud by mělo mít vliv na financování agentury. Komise by zároveň měla vysvětlit, jakým způsobem, v případě účasti zástupců EASA na šetření, bude zachována její nezávislost, jakožto orgánu působícího v oblasti osvědčování způsobilosti letadlové techniky. ČR bude dále **žádat vysvětlení či zpřesnění** u dalších bodů, jako jsou status bezpečnostních vyšetřovatelů, sdělování informací či pomoc obětem leteckých nehod.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Rada ve složení ministrů dopravy se předloženým návrhem nařízení bude zabývat na svém zasedání 11. – 12. března 2010, předpokládá se, že politické dohody by mohlo být dosaženo na následujícím zasedání 24. června 2010. V Evropském parlamentu bude dokument projednán ve výboru pro dopravu a turismus 28. dubna 2010, projednání na plénu bylo stanoveno na 15. června 2010.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

1. **b e r e n a v ě d o m í** předložený návrh nařízení;
2. **s o u h l a s í** s rámcovou pozicí vlády k tomuto dokumentu.

Jozef Kochan v. r.
ověřovatel výboru

Petr Bratský v. r.
zpravodaj výboru

Kateřina Jacques v. r.
předsedkyně výboru